

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науково-методичний медичний інститут
Кафедра клінічної медицини

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

Основи медичних знань та медична термінологія

(назва дисципліни)

підготовки бакалавра (на базі диплома молодшого спеціаліста)

(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Основи медичних знань і медична термінологія» підготовки бакалавра, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробник: Гайдучик Петро Данилович, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри клінічної медицини.

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри **клінічної медицини**

протокол № 2 від 7.10.2020р.

Завідувач кафедри: (Галей М. М.)

©Гайдучик П.Д., 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань: <i>22 Охорона здоров'я</i>	Нормативна дисципліна
	Спеціальність: <i>227 Фізична терапія, ерготерапія</i>	
Кількість годин/кредитів 90/3	Освітньо-професійна програма: <i>«Фізична терапія, ерготерапія»</i>	Рік навчання: перший
		Семестр: перший
		Лекції: <i>10 год.</i>
		Лабораторні: <i>30 год.</i>
ІНДЗ: є	Освітній ступінь: <i>Бакалавр (на основі диплома молодшого спеціаліста)</i>	Самостійна робота: <i>46 год.</i>
		Консультації: <i>4 год.</i>
		Форма контролю: <i>залік</i>
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Гайдучик Петро Данилович, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, мобільний телефон +38 066 988 8278, електронна адреса Haiduchyk.Petro@vnu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дана дисципліна ознайомлює з основними поняттями в сфері охорони здоров'я, основними групами захворювань та невідкладними станами в медицині, розуміння можливих проблем зі здоров'ям протягом життя, визначення стратегій та алгоритмів дій при виникненні певних медичних проблем, опанування елементарних медичних знань, а також вмінь надання першої медичної допомоги. Курс допомагає майбутнім працівникам освіти опанувати медичну термінологію, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику, спадковістю та медичними станами. Це створює ґрунт для розуміння можливих проблем зі здоров'ям, дає орієнтири щодо надійних джерел інформації, навчає використовувати їх для самостійного пошуку необхідної медичної інформації. Розуміння медичних станів та причин їх виникнення допомагатиме будувати персональні стратегії щодо збереження здоров'я.

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни)

Для успішного навчання та опанування ключових компетентностей з дисципліни «Основи медичних та медична термінологія» необхідна наявність базових знань із таких дисциплін: Державна мова для ефективного вивчення, закріплення і якісного використання професійної мовної культури в сучасному спілкуванні; Іноземна мова для ефективного вивчення, закріплення і якісного використання міжнародної професійної мовної культури в сучасному спілкуванні; Фундаментальні дисципліни біологічного профілю, оскільки навчальний зміст дисципліни містить матеріал із анатомії, біології, гістології, загальної хімії в обсязі, необхідному для розуміння та засвоєння термінів згаданих дисциплін.

Постреквізити (дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни):
Методика і техніка класичного масажу; Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної, дихальної, систем, при неврологічних дисфункціях; Преформовані фізичні чинники; Основи ерготерапії та функціональне тренування; Клінічні виробничі практики.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни «Основи медичних знань і медична термінологія» є поглиблення, розширення та закріплення знань, одержаних на лекціях та під час самостійної роботи студента. Оволодіння студентами практичними методами оцінки функціонального стану людей різних вікових груп. Всебічний розвиток особистості, виховання нової людини, поєднуючи у собі духовну цінність, моральну чистоту і фізичну довершеність. Вміння своєчасно розпізнати основні захворювання людини. Навчальним планом передбачено проведення лекційних і практичних занять. Дати студентам необхідний мінімум знань про причини, ознаки, перебіг захворювань та невідкладних станів, про спроби надання долікарської медичної допомоги, про роль профілактичних заходів для попередження розвитку патології.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи медичних знань і медична термінологія» є: а) формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з уявлення про методи збереження здоров'я, запобігання захворювань, отруєнь, травм та нещасних випадків, формування здорового способу життя, попередження шкідливих звичок, а також про основні ознаки та наслідки захворювань, отруєнь та травм, які становлять небезпеку для життя та здоров'я людини, методи їх попередження і подолання; забезпечення наявності у бакалаврів необхідного рівня знань, вмінь та навичок з першої медичної допомоги.

4. Результати навчання. Компетентності:

ЗК 1 Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 4 Здатність працювати в команді

ЗК 6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмовою

ЗК 10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ФК 2 Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 5 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини

ФК 12 Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ПРН 1 Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 4 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 5 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17 Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та за потреби, модифікувати поточну діяльність

ПРН 18 Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю/бали
		Лекції	Лабор.	Самост. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Основні питання нозології						
Тема 1. Поняття про здоров'я та хворобу.	8	2	2	4		ДС, ДБ, Т,Р / 6
Тема 2. Захворювання органів дихання.	14	2	4	8		ДС, ДБ, Т,Р / 6
Тема 3. Захворювання органів кровообігу.	14	2	4	8		ДС, ДБ, Т,Р / 6

Тема 4. Захворювання центральної та периферичної нервової системи.	14	2	4	8		ДС, ДБ, Т, Р / 6
Разом за модулем 1.	50	8	14	28	-	24
Змістовий модуль 2. Поняття про ушкодження. Нвідкладні стани.						
Тема 5. Поняття про ушкодження.	6	-	2	4		ДС, Р / 6
Тема 6. Долікарська медична допомога при травмах та нещасних випадках. Нвідкладні стани.	34	2	14	14	4	ДС, ДБ, Т, Р / 6
Разом за модулем 2	40	2	16	18	4	12
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота № 1						30
Модульна контрольна робота № 2						30
ІНДЗ						4
Всього годин	90	10	30	46	4	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання:

1. Основні методи реанімації. Клінічна і біологічна.
2. Шок. Судоми. Діабетична і гіпоглікемічна коми. Утоплення. Непритомність.
3. Долікарська медична допомога в загрозових для життя людини станах, які виникають при захворюваннях серцево-судинної системи та органів
4. Долікарська медична допомога в загрозових для життя людини станах, які виникають при захворюваннях органів травлення, сечовиділення.
5. Електротравма. Нвідкладна допомога.
6. Десмургія. Загальні правила накладання пов'язок
7. Техніка застосування найпростіших фізіотерапевтичних процедур.
8. Кліматотерапія — види, діючі чинники.

ІV. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час практичних занять, самостійної роботи, використовуючи сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання, розробити індивідуальну програму реабілітації із застосуванням засобів фізичної

терапії та ерготерапії, враховуючи етап реабілітації.

Форми виконання: доповідь, створення презентацій, складання блок-схем, таблиць.

V. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна оцінка за курс складається як сума оцінок за кожен з двох модулів: поточне тестування (практичні заняття, самостійна робота); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS.

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістовного модуля, виконання лабораторних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 4 і передбачає проведення 7 лабораторних занять.

Модуль II передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу змістовного модуля, виконання лабораторних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 2 і передбачає проведення 8 лабораторних занять.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 4.

4 бали отримує студент, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита використовувач основну і додаткову літературу. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно. 3 балів отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. Матеріал поданий не своєчасно. 2 балів виставляється студенту, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 1 балів отримує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. 0,5 балів – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 – студент роботу не підготував.

Модульний контроль передбачає перевірку підсумкових знань і вмій студентів шляхом написання модульних контрольних робіт. Оцінка з виставляється за виконання студентом 2 контрольних робіт (по кожному із змістових модулів), які передбачають перевірку теоретичних знань. Контрольні роботи оцінюються за 30-бальною шкалою.

Критерії оцінювання модульного / підсумкового тесту: оцінка **“відмінно”** відповідає 27-30 балам, ставиться за відмінне написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“добре”** відповідає 22-26 балам, ставиться за хороше написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“задовільно”** відповідає 18-21 балам, ставиться за задовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи; оцінка **“незадовільно”** відповідає 1-17 балам, ставиться за незадовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи.

У разі недотриманням студентом засад **академічної доброчинності** - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, оцінювання роботи не буде відбуватись (!). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. **Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти** передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівництвом Університету.

VI. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

Методи та засоби діагностики успішності навчання: практичні заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, самостійні роботи, контрольні роботи,

тестові завдання, опитування, залік.

Перелік питань до заліку

1. Поняття «здоров'я» і «хвороба». Соціально-економічні, біологічні, психологічні причини виникнення хвороб Поняття «асептика», «антисептика». Шляхи введення ліків в організм людини. Недоліки і переваги зовнішнього, ентерального, параентерального шляхів введення лікарських препаратів.

2. В які ділянки тіла проводять внутрішньошкірні, підшкірні, внутрішньом'язові ін'єкції?

3. Техніка проведення внутрішньошкірних ін'єкцій. Можливі ускладнення під час їх виконання.

4. Техніка проведення підшкірних ін'єкцій. Які особливості введення олійних розчинів?

5. Яка техніка внутрішньом'язового способу введення ліків?

6. Яка послідовність дій при виконанні внутрішньовенної ін'єкції? Ускладнення,

які можуть виникати при внутрішньовенному способі введення ліків, їх профілактика та перша допомога.

7. Техніка заповнення одноразової системи для внутрішньовенного крапельного введення ліків.

8. Кровотеча. Види кровотечі. Ознаки зовнішньої та внутрішньої кровотечі.

9. Способи тимчасової зупинки кровотечі.

10. Визначення поняття «диспансеризація», її мета.

11. Що включає диспансеризація, ким вона проводиться.

12. На які групи розподіляється населення, яке підлягає диспансеризації.

13. Проведення диспансеризації дітей віком до 18 років.

14. Проведення диспансеризації дорослого населення.

15. Етапи диспансеризації, їх характеристика.

16. Дати визначення поняття «профілактика», її мета.

17. Характеристика індивідуальної та суспільної профілактики, їх завдання.

18. Характеристика первинної, вторинної, третинної профілактики, їх завдання.

19. Мета та завдання пропаганди здорового способу життя.

20. Методи пропаганди здорового способу життя.

21. Причини порушення прохідності дихальних шляхів.

22. Алергічний набряк гортані може виникати внаслідок... Шляхи їх потрапляння.

23. Ознаки розвитку непрохідності дихальних шляхів через потрапляння в них стороннього предмета.

24. Алгоритм відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів.
25. Техніка виконання прийому Геймліха.
26. Самодопомога в разі непрохідності дихальних шляхів (аутоГеймліх).
27. Надання першої долікарської допомоги немовлятам і дітям.
28. Деонтологія як вчення про юридичні, професійні та моральні обов'язки та правила поведінки щодо хворого.
29. Що таке календар щеплення? Які щеплення він включає?
30. Поняття «вакцинація», «ревакцинація». Щеплення для вакцинації туберкульозу.
31. Вакцинації для профілактики гепатиту В.
32. Щеплення для профілактики дифтерії, правця та кашлюку.
33. Вакцинація дітей для профілактики поліомієліту.
34. Поняття «невроз», його ознаки.
35. Класифікація неврозів, їх характеристика.
36. Поняття «десмургія». Види пов'язок.
37. Техніка накладання колової (циркулярної) та хрестоподібну (вісімкову) пов'язок.
38. Техніка накладання спіральної та колосоподібної пов'язок.
39. Техніка накладання повзучої та черепащачої пов'язок.
40. Техніка накладання пов'язки Вельпо та Чепчик.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка За шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	загалом хороша робота
67 - 74	Задовільно	D	непогано
60 - 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Порадник лікаря з невідкладної медицини : навч. посібник / [М. І. Швед, С. М. Геряк, С. Й. Липовецька, Л. В. Левицька, Р. М. Ляхович, Лар. П. Мартинюк, Я. М. Кіцак, О. Л. Сидоренко, О. Б. Сусла, О. А. Прокопович, В. Т. Гурський] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль: ТНМУ, 2019. – 528 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник / [М.І. Швед, А.А. Гудима, С.М. Геряк та ін.] ; за ред. М.І. Шведа. – Тернопіль: ТДМУ, 2017 – 448 с.5
3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіореабілітації. – Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. – 144 с.
4. Екстренна та невідкладна медична допомога: підручник / [М.І.Швед, А.А.Гудима, С.М.Геряк та ін.] ;за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – 448 с.
5. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні стратегії лікування реабілітації хворих на інфаркт міокарда. – Київ: Медкнига, 2013. – 144 с.
6. Основи клінічної медицини. Швед М.І., Андрейчин М.А., Пасечко Н.В. та ін..-Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2008.-796с.
7. Медсестринство в терапії.// За заг.ред. М.І. Швед, Н.В. Пасечко. Тернопіль: «Укрмедкнига», 2004.- 546с.

Допоміжна

1. Порадник лікаря з невідкладної медицини : навч. посібник / [М. І. Швед, С. М. Геряк, С. Й. Липовецька, Л. В. Левицька, Р. М. Ляхович, Лар. П. Мартинюк, Я. М. Кіцак, О. Л. Сидоренко, О. Б. Сусла, О. А. Прокопович, В. Т. Гурський] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль: ТНМУ, 2019. – 528 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник / [М.І. Швед, А.А. Гудима, С.М. Геряк та ін.] ; за ред. М.І. Шведа. – Тернопіль: ТДМУ, 2017 – 448 с.
3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіореабілітації. – Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. – 144 с.
4. Екстренна та невідкладна медична допомога: підручник / [М.І.Швед, А.А.Гудима, С.М.Геряк та ін.] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – 448 с.
5. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні стратегії лікування реабілітації хворих на інфаркт міокарда. – Київ: Медкнига, 2013. – 144 с.
6. Основи клінічної медицини. Швед М.І., Андрейчин М.А., Пасечко Н.В. та ін..-Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2008.-796с.
7. Терапія.// За. ред. М.І. Швед, Н.В. Пасечко.-Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2007.-648с.

8. Швед М.І., Пасечко Н.В., Мартинюк Л.П., Франчук М.М. Клінічна ендокринологія в схемах і таблицях. – Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2006.- 344с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/811-travmatologiya-i-ortopediyasklyarenko-yet.html>
2. <http://kingmed.info/media/book/5/4154.pdf><http://healthgate.com>,
3. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/>
4. <http://php.silverplatter.com>